Conştienţiozitatea acestea însă a lipsit multor culegători de folclor românesc, defect explicabil probabil prin credinţa că producţiunile populare trebue să fie şi frumoase iar ei trebue să înţeleagă tot ce aud.

G. GIUGLEA.

Primul dicţionar de ştiinţe naturale românesc.

„Vocabularium pertinens ad tria Regna Naturae" de Gh. Şincai.

Scriind la 1921 un mic studiu asupra „Istoriei naturei sau a firei de *Gh. Şincai*" [1] am arătat, că în bibiloteca episcopiei române gr. cat. din Oradea-Mare se păstrează şi un vocabular manuscris de istorie naturală de acelaşi autor, cum era de altfel cunoscut acest lucru dintr'un Raport al lui *Densuşianu* (p. 208) şi din Istoria literaturii române de *N. Iorga* [2].

Fiind în toamna anului 1916 „evacuat" oficial împreună cu toţi profesorii din Blaj la Oradea-Mare, am avut prilej să cunosc şi să-mi copiez acest Vocabular prin bunăvoinţa Pr. Sf. Episcop Dr. *Demetriu Radu* de pie memorie şi a Ilustr. Sale Dr. *Iacob Radu,* canonic prelat ; apal, însă abia acum m'am hotărît să public acest vocabular, văzând interesul ce se deşteaptă tot mai mult la noi pentru istoria ştiinţelor, în urma activităţii Institutului de Istoria medicinei de la Universitatea din Cluj, condus subt auspiciile d-lui prof. Dr. *I. Guiart* de la Lyon de d-l docent Dr. *V. Bologa.*

Vocabularul lui *Şincai* este un manuscript în octav. Partea primă, pag. 1—15 este vocabular latin-român-maghiar-german. Partea a doua cuprinde pe pag. 17—31 vocabularul român-latin-maghiar-german. Textul românesc este scris cu cirilele mărunte şi citeţe cunoscute ale lui Şincai.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mai jos public numai vocabularul latino-român, pen-

[1] Al. Borza, *Prima istorie naturală românească — Istoria naturei sau a firei de Gh. Şincai* —, în „Transilvania", vol. LII (1921), No. 10—12, p. 825—836.

[2] Vol. II, p. 205.

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

tru economie de tipar, textul maghiar-german nefiind de interes literar pentru noi.

Examinând registrul lui *Şincai*, putem da de urma isvoarelor de care s'a servit autorul.

Comparând lista numirilor de plante din vocabularul lui *Şincai* cu „Verzeichniss der in Siebenbürgen wildwachsenden Pflanzen" compus de *P. Sigerus* şi publicat în Siebenbürgische Quartalschrift vol. II (1791) anexă la fasc. 3[1], găsim că toate numirile din „Verzeichniss" se găsesc şi la *Şincai* (cu foarte puţine omisiuni, scăpate din vedere cu ocaziunea copierii). In schimb vocabularul lui *Şincai* cuprinde şi în partea botanică câteva numiri noui.

Şincai s'a servit deci cu siguranţă de publicaţia lui *Sigerus*, pe care a mai completat-o cu unele numiri aflate mai târziu de el şi cu toate cuvintele privitoare la regnul animal şi mineral, pe care le-a extras din „Istoria naturei sau a firei", prelucrată de Şincai însuşi după Helmuth.

E interesant de reţinut, că *Şincai* nu a cunoscut lista adiţională de plante ardelene medicinale, cu 21 numiri româneşti, publicată de farmacistul *Sam. Kräutner* în aceeaşi Sieb. Quartalschrift, anexă la vol. III (1793).

Timpul când a scris *Şincai* acest vocabular se poate preciza şi el. După cum am arătat în prima mea publicaţie, *Şincai* a scris „Istoria naturei" între anii 1806—1810. Vocabularul deci a trebuit să fi fost scris între 1808 şi 1810 — după publicarea listei lui Sigerus şi înainte de a se ocupa de tipărirea cronicei sale.

Partea botanică a vocabularului îşi are istoria ei („habent sua fata libelli"), pe care o schiţez în următoarele. Din manuscrisul lui *Şincai* şi din „Verzeichniss" a trecut o mare parte a numirilor de plante în Lexiconul de Buda (1825), deşi lipsesc acolo unele numiri sau, în ur-

[1] Acest „Verzeichniss" l-am găsit copiat şi de Episcopul *Samuil Vulcan* într'un manuscris mare, folio, intitulat „Tractatu despre vindecarea morburilor poporului dela tiera". Manuscrisul se păstrează în aceeaşi bibliotecă episcopală din Oradea-Mare şi mi l-am copiat în 1916.

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

ma unei cerneri critice, ele sânt trecute modificat şi — să recunoaştem — mai corect. Lipsesc spre pildă în Lexicon : Spiuţea dracului = Eryngium ; buruenuţe albe = Euphrasia officinalis ; sorbitoare = Sanguisorba. In Lexicon Helianthus tuberosus se numeşte „mere de pământ" şi nu „piciocă", ca la *Şincai* (acest cuvânt lipseşte şi la *Sigerus).*

Lista de plante a lui *Sigerus* a trecut apoi în enumeraţia lui M. *Fuss*[1], fără completările lui Şincai, rămase în manuscris. In acelaşi an (1847) regăsim această listă de plante tipărită şi de *T. Cipariu* la Blaj[2]. După 11 ani o mai retipăreşte încă odată *G. Bariţiu* la Braşov subt acelaşi titlu[3].

In sfârşit, la a. 1906, d-l *Zach. C. Panţu* cuprinde într'o enumerare completă a numirilor de plante cunoscute până atunci[4], şi lista *Sigerus-Fuss-Cipariu-Bariţiu,* citând însă numai pe *Fuss* şi pe *Bariţiu,* ne având cunoştinţă de isvorul original, de *Sigerus. G. Şinca*i cu vocabularul său a rămas şi mai departe tot necunoscut.

Iată câteva numiri de plante din *Şincai,* necitate în ediţia I a Vocabularului de *Z. C. Panţu :* Cartam sau şofran sălbatec (Carthamus) ; ţincraut (Equisetum) ; spiuţea dracului (Eryngium) ; sorbitoare (Sanguisorba).

Analiza linguistică a vocabularului lui *Şincai* o las în seama filologilor competenţi. Aci amintesc numai, că în studiul meu asupra cărţii „Istoria naturei" lui *Şincai* am arătat, din ce elemente se compune nomenclatura şi ter-

---

[1] Alphabetarische Zusammenstellung der sächsischen, ungarischen, walachischen und deutschen Trivialnamen in Siebenbürgen wildwachsender oder allgemein cultivierter Pflanzen", în Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde, II Band, Hermannstadt, 1847.

[2] „Vocabular de numele plăntelor transilvane, românesc, latinesc (după sist. lui Linné) nemţesc şi unguresc" în „Organul Luminării" Blaj, 1847.

[3] In „Călindarul pentru poporulu românu" pe anul 1848 şi 1859.

[4] Z. C. Panţu, *Plantele cunoscute de Poporul Român.* Bucureşti, 1906.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

minologia sa ştiinţifică : neologisme artificiale, provincialisme, streinisme şi foarte multe numiri neaoşe poporale, care şi astăzi ar putea cu mult drept şi folos înlocui numirile şi terminii streini, adoptaţi de cărturărimea noastră, săpând o prăpastie tot mai adâncă între limba poporului şi a cărturarilor.

In următoarele public vocabularul lui *Şincai*, cu toate greşelile de scriere la numirile latineşti (Centauria, Mesereum, Heleborus, Chalamintha etc.) şi cu toate identificările lui greşite (Rhizophora Mangle nu este un animal, ci plantă !). Şincai avea cunoştinţe foarte reduse şi puţin exacte din ştiinţele naturale. Nu era specialist în materie.

Imi ţin de plăcută datorie să mulţumesc II. Sale Dr. *Iacob Radu* pentru bunăvoinţa cu care mi-a pus la dispoziţie manuscrisul.

Absynthium vide inferius Artemisia. — Acarus, *streapede*. — Acatia Germanica, *porumbel*. — Acetosella, *macriş trifoios*. — Achillea millefolium, *coada şoricelului*. — Acidum, *acru*. — Acipenseres, *acipenser*. — Aconitum Napellus, *omiac*. — Acorus calmus, *speriban tărcat* sau *calmese*. — Agrimonia Eupatoria, *turiţă mare*. — Agrostema Gythago, *neghină*. — Alauda, *ciocârlia*. — Alburnus, *lin*. — Alcas, *corle*. — Alcalinum, *alcalic* sau *leşios*. — Alce, *alce*. — Alcedo ispida, *alcedine* sau *tarcă de mare*. — Alchimilla, *creţişor*. — Alliaria, *iarbă de lungoare*. — Alsina, *racorină*. — Alumen, *piatră acră*. — Althaea, *nalbă mare*. — Ammodytes, *ammodit*. — Amphibium, *amfibii* sau care aşa trăesc în apă ca şi pre uscat. — Anagalis, *scânteuţă*. — Anchusa officinalis vel Buglossa, *limba boului* sau *miruţă*. — Acer campestre, *jugastru*. — Acer pseudoplatanus, *paltin*. — Anemone hepatica, *foaie de jioară*. — Anethum foeniculum, *molatru*. — Angvilla vide Murana Angvilla. — Antacaeus, *cigă*. — Antimonium, *antimoniu*. — Antirrhinum Linaria, *in sălbatec*. — Apis, *albină*. — Apium graveolens, *seler*. — Aquilegia vulgaris, *clopoţei*. — Aranea, *paingen*. — Ardea, *ardeă* sau *cocostârc sălbatec*. — Ardea Garzetta, *cocoară*. — Ardea grus,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul”
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

grai. — Ardea stellaris, *bou de baltă.* — Arctium lappa vel Bardana, *brustur.* — Argilla, *argilă* sau *lut.* — Aristolochia longa, *mărul lupului.* — Arsenicum, *arsenic* sau *piatra şoricelului.* — Artemisia Absinthium, *petin.* — Arum maculatum, *murt* sau *ghimberiu nemţesc.* — Arundo, *trestie.* — Asarum Europaeum, *popîlnic* sau *potivnic.* — Ascaris, *ascariţă.* — Asclepias Vincetoxicum, *lumineaţă* sau *briliancă.* — Asparagus, *spargă.* — Asphaltum, *asfalt* sau *răşină de pămînt.* — Asplenium Scolopendrium, *limba cerbului.* — Asperula odorata vel Marysilva, *sînzieane de pădure.* — Atropa Belladonna, *belladonă* sau *iarba codrului.* — Avena, *ovăs.* — Aurichalcum, *auricalc.*

Babyrussa, *babiruss.*—Barbus, *mreană.*—Bardana vide Actium. — Belis major vide Chrysanthemum. — Belis perennis, *floricea mult ţiitoare.* — Belladona vide Atropa. — Berberis vulgaris, *acriş roşu.* — Beta, *sveglă.* — Betonica officinalis, *iarbă în frunza teiului.* — Betula alba, *mesteacăn.* — Boa, *boe* sau *şerpi prea mari* sau *bălauri.* — Bolus, *bol* sau *lut pecetos.* — Bonasia *bonasiă* sau *passere împărătească.* — Borax, *borac.* — Bos, *bou.* — Boscus fera, *raţă sălbatecă.* — Botrytis, *cartifiol.* — Brassica, *curechiu.* — Brassica capitata, *curechiu cu căpăţînă.* — Bubalus, *bichol.* — Buffo, *broască râioasă.* — Buglossa vide Anchusa.

Calmus aromaticus vide Acorus. — Caltha palustris, *skelci.* — Cancer, *rac.* — Capreolus, *căprioară.* — Cardiaca, *creasta cocoşului.* — Carduelis, *stiglif.* — Carlina acaulis, *tută.* — Carpinus, *carpin.* — Carpio, *crap.* — Carthamus tinctorius, *cartam* sau *şofran.* — Cartilago, *cartilagine* sau *os moale.* — Carvum, *chimin.* — Castor, *castor.* — Catus, *pisică* sau *mâţă.* — Centauria Cyanus, *vineţeale.* — Centuaria lutea vel Gentiana rubra, *dinţură.* — Centaurium minus, *potroacă.* — Cervus Dama, *damă.* — C. elaphus, *cerb.* — Cervus tarandus, *cerb tarand.* — Chamomilla, *romoniţă* sau *muşeţel.* — Chelidonium majus, *rostopastă.* — Chrysanthemum vel Belis major, *roman.* — Cicada, *greluş.* — Cichorium, *cicoare.* — Ciconia, *cocostârg de casă.* — Cicuta, vide Conium maculatum. — Cimex lec-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

tuarius, *stealniță*. — Citrinella, *citrinell*. — Clematis erecta vel Hammula Jovis, *năpraznic*. — Cobaltum, *cobalt*. — Coccus, *văpseală roșie*. — Cochleana armoracia vel Nasturtium, *hirean*. — Colchicum autumnale, *brânduşe*. — Coluber, *colubru*. — Columba, *porumb*. — C. oenas, *p. sălbatec*. — Conium maculatum vel Cicuta, *cucută* sau *bucingiș*. — Convallaria majalis vel Lilium convallium, *sufletele*. — Coriandrum testiculatum, *puciognă*. — Corilus, *alun*. — Cornix, *cioară neagră*. — Corvus corax, *corb*. — Cottus Gobius, *cottul gobiu* sau *peşte de piatră*. — Coturnix, *preapeliță*. — Crataegus, *păducel*. — Cremor tartari, *piatră de vin*. — Cricettus, *cârtiță* sau *hârciog*. — Crotalis, *crotal*. — Cuculus, *cuc*. — Culex, *țințariu*. — Cultratus, *cultrat*. — Cuniculus, *iepure de casă*. — Cuprum, *aramă*. — Curculio, *gărgăriță*. — Cuscuta europaea, *întorțel*. — Cyanus vide Centauria. — Cygnus, *helci*. — Cynips, *cinipe*. — Cynoglossum officinale, *atrațel* sau *limba cânelui*. — Cyprinus, *crap*.

Daphne mesereum, *tulpțină*. — Datura Stramonium, *bolândariță*. — Dauca Carotta, *morcov*. — Delphinium Consolida vel Calcitrappa, *toporuş*. — Dermestes, *gândac de legumi*. — Dermestes piniperdu, *gândac de brad*. — Dictamnus albus, *dictamu* sau *frânținel*.

Elephas, *elefant*. — Emberiza, *presură*. — Enula vide Innula. — Equisetum, *coada calului* sau *țincraut*. — Erinaceus, *ariciu*. — Ervum lens, *linte*. — Eryngium, *spiuțea dracului*. — Erysimum officinale, *frunza vonicului* sau *rapința*. — Esula vide Euphorbia. — Eupatorium Cannabinum, *cânepă de apă*. — Euphorbia heleoscopia vel Esula, *iarbă de nigei*. — Euphrasia officinalis, *buruienuțe albe* sau *silur*.

Falco, *şoim*. — Fario vide salmus Fario. — Fasciola hepatica, *călbează*. — Ferrum, *ferr*. — Filix, *filice*. — Foeniculum vide Anethum. — Formica, *furnică*. — Fragaria vesca, *fragi*. — Frangula, *lemnul cânele*. — Fraxinus, *frasin*. — Fringilla, *vrabiă*. — Fulica, *hodă*. — Fumaria officinalis, *fumul pământului*. — Furo *nevăstuică*.

Gadus Lota, *mihalce*. — Gagates, *gagat*. — Galeopsis

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul”
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

vide *Lamium album.* — Galega, *galegă.* — Galla, *gală* sau *guboace.* — Gallinago, *gallinagine.* — Gentiana amarella, *fierea pământului.* — Glandarius, *găioară,* sau *mațaș.* — Gryllus migratorius, *locustă.* — Gypsum, *maz.*

Halec, *hering.* — Hammula Iovis, vide Clematis erecta. — Hedera, *fanchiu.* — Hedera, *rotungioară* sau *selnică.* — Heleborus vide Varatrum. — Helianthus annuus vel Heliotropium, *floarea soarelui.* — Helianthus tuberosus, *piciouică.* — Heliotropium vide Helianthus annuus. — Helix, *melc.* — Hepatica nobilis vide Anemone. — Hipericum perforatum, *sunătoare.* — Hiosciamus niger, *măsălariu.* — Hippopotamus, *cal de apă.* — Hordeum, *orz.* — Humulus lupulus, *hemeiu.* — Husa, *moron.* — Hirundo, *rundinea.* — Holcus sorgum, *mohor.* — Hydra, *polip* sau *peperig viu.* — Hyppoboscus, *gonopiștiriță.* — Hystrix, *arici de pădure.*

Ichneumon, *veaspă mare* și *galbină.* — Ictycolla, *cleiu de beșică de moron.* — Indigo, *indigo* sau *văseală vânătă.* — Insectum, *insect* sau *goangă.* — Inula Helenum, *iarbă mare.* — Iris germanica, *liliu vânăt.* — Isatis tinctoria, *solovârv.* — Iuniperus, *șniapăn.*

Lactuca scariola, *lăptucă amară.* — Lagopus, *lagop* sau *cocoș încălțat.* — Lanius, *laniu* sau *uliu mic.* — Lamium album vel Galeopsis vel Urtica mortua, *urzică moartă.* — Lanius excubitor, *uliu dela șuri.* — Laphatium acutium, *steage.* — Lapis suillus, *piatră puturoasă.* — Latraea squammaria, *mama pădurei.* — Lava, *lavă.* — Laurus, *laur, dafin.* — Leo, *leu.* — Leonurus Cardiaca, vide cardiaca. — Lepus, *iepure.* — Lichen, *lichen.* — Limax, *melc golaș.* — Lithantrax, *cărbune de pământ.* — Lithomarga, *lithomargă.* — Lithospermum officinale, *meiu păsăresc.* — Lota vide Gadus. — Lucioperca, *percă* ce are dinți ca știuca. — Lumbricus, *râmă.* — Lupus, *lup.* — Lutra, *vidră.* — Lycoperdon tuberossum, *licoperdul tuberos* sau *bureatele cerbilor.* — Lygustrum, *mălin negru.* — Lynx, *linx.*

Maltha, *malthă* sau *cleiu negru.* — Malva silvestris, *nalbă sălbatecă.* — Marga, *marnă.* — Martes, *neași.* —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

Marubium, *ursurousă*. — Matricaria Chamomilla vide Chamomilla. — Meleagris, *curcă*. — Melilotus, *milot*. — Melolontha vide Scarabaeus. — Mentha, *mintă* sau *izmă*. — M. aquatica, *m. de apă*. — M. pulegium, *poleiu*. — Mercurialis, *brie*. — Mercurius, *mercuriu* sau *argint viu*. — Merops, *merope* sau *mâncătoare de albini*. — Mica, *mică*. — Milissa chalamintha, *izmă* sau *mintă de munte*. — Milium solis, vide Lithospermum. — Millefolium vide Achillaea. — Molybden, *plăibaț*. — Monedula, *porumb țigănesc*, sau *cioică*. — Motacilla, *codobatură*. — Muraena angvilla, *angvilă*. — Mus, *șoarece*. — Musca, *muscă*. — Myrtilus vide Vaccinium.

Napellus vide Aconitum. — Naphta, *naftă* sau *cătzam de pământ*. — Natrum, *natru*. — Nepeta cataria, *cătușnică*. — Nigus, *coroiu*. — Numida, *numidă*. — Nymphaea alba, *plumâne albe*.

Oestrum, *oestru* sau *streate mare*. — Olor, *helci bland*. — Onager, *onagru*. — Onocrotalus, *lebădă* sau *gâscă gușată*. — Orchis morio, *coaiele popei*. — Origanum vulgare. *solorâre*. — Oriza, *urez*. — Otis tarda, *dropiă*. — Oxalis acetosella vide Acetosella.

Palumbus. *porumb gușat*. — Panicum germanicum, *mohor*. — Panicum miliaceum, *mălaiu mărunt*. — Papilio. *flutur*. — Parietaria, *parietariă* sau *iarbă de părete*. — Parus, *țiclan*. — Pastinaca sativa, *păstărnac*. — Pavo. *peun*. — Pelicanus, *pelican*. — Perca fluviatilis, *percă de râu*. — Perdix, *potârnică*. — Pteroleum, *oleiu de piatră*. — Phalaena. *flutur de noapte*. — Phasianus colchicus, *fasian*. — Philomela vel luscinia, *filomelă* sau *privegătoare*. — Phoca. *viței de mare*. — Pica, *coțofană* sau *țarcă*. — Picus, *pic* sau *ciocănitoare*. — P. martius, *ciocănitoare neagră*. — Pilularius vide Scarabaeus. — Pisum sativum, *mazere*. — Plantago minor, *limba oei*. — Plateola leucorodia, *cocostârg cu clonțul lat*. — Plumbum, *plumb*. — Polygonum Fagopyrum, *hrișcă*. — Polypus vide Hydra. — Prester. *prester*. — Primula veris, *agliț* sau *dedeței*. — Prunella vulgaris, *busuioc de câmp*. — Prunus spinosa vide Acatia Germanica. — Pseudoa-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul”
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

corus, *liliu galbin.* — Psitacus, *papagaiu.* — Pulegium vide Mentha. — Pulmonaria officinalis, *cuscrişor.* — Pumex, *spumă petroasă.* — Puteolana, *cenuşă din munţii ce ard pururea.* — Putorius, *ghihor.* — Pyrolla rotundifolia, *merişor.*

Quarzum, *cvarţ* sau *piatră sclipitoare.*

Raja, *rae* sau *peaşte de mare.* — Rana, *broască.* — Reseda tinctoria, *rezedă.* — Rhamnus catharticus, *verigariu.* — Rhinoceros, *inărog.* — Rhizophora mangle, un dobitoc necunoscut pre la noi. — Rosa canina, *rug.* — Rubia tinctoria, *rubiă.* — Rubus Idaeus, *smeur.* — Rumex acetosa, *macriş.* — Rusticola, *rusticolă.* — Ruta muraria, *rută.*

Salamandra, *solomâzdră.* — Sal ammoniacus, *ţeperig* sau *salamiă.* — Sal Glauberi, *sarea lui Glauber.* — Salix, *salcă.* — Salmo, *salmon,* un fealiu de peaşte. — Salmo Fario, *păstrav.* — Sal nitri, *şletrum.* — Sambucus ebulus, *boz.* — S. nigra, *soc.* — Sanguisorba, *sorbitoare.* — Sanicula Europaea, *sănicior.* — Salpa, *ştocfiş.* — Salvia campestris, *şale de câmp.* — Saponaria, *soponel.* — Scabiosa arvensis, *scabiă.* — Scola (poate : Viola — notat Al. B.) odorata, *mioriomel* (?). — Scarabaeus, *gândac.* — S. cornutus, *rădaşcă.* — S. melolontha, *gândac de steajeariu.* — S. pilularius, *g. de balegă.* — Schistus, *spoială neagră.*—Sciurus, *ştiur mocuş;* Scolopaces, *şcolopaci* sau *şnefi;*—Scolopendra, *mâţa* (popei) sau *vearme cu multe picioare şi flocos.*—Scolopendrium vide Asplenium. — Secale, *secară.* — Sepia, *sepiă.* — Scrophularia nodosa, *urzică neagră.* — Serpentinus, *serpentin.* — Serratula tinctoria, *seratulă.* — Silpha Germanica, *gândac de mortăciune.* — Solanum tuberosum, *meare* şi *peare de pământ.* — Sonchus oleraceus, *susaiu.* — Spathum fluor, *bicăşăl curgătoriu.* — Spathum ponderosum, *spat greu.* — Spathum scintillans, *spat* sau *bicăşăl scânteitoriu.* — Sphinx, *fluturi de seară.* — Spina canina vide Rhamnus. — Stannum, *cusutoriu.* — Steatites, *stealix* sau *piatră elisoasă.* — Strix, *buhă.* — Struthio camelus, *strution.* — Sturio, *sturion.* — Sturnus, *graur.* — Succinum, *succin.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45

— Sus Tajassa, *taiassu*, porc necunoscut pela noi. — Symphitum officinale vel Consolida major, *iarba lui Taten*.

Tabanus, *streate*. — Taenia, *limbric*. — Talcum, *talc*. — Talpa, *sobol*. — Taxus, *tisă*. — Terra fulonum, *pământ de văpsit*. — Termes pulsatorium, *carriu*. — Testudo, *țestoasă*. — Tetraonum, *găină sălbatecă*. — Tetrix, *tetrice*. — Thymallus, *găleață*. — Tigris, *tigridă*. — Tinca, *tincă*. — Tofus, *tof* sau *puteolană înpetrită*. — Tonsilla, *ghindurile grumazului*. — Tremella, *tremellă*, un feliu de plantă. — Tricha, *sardelle*. — Tringa, *tringă* sau *șnef de țermure*. — Tripa natans, *ciulină*. — Triticum, *grâu*. — Tr. repens, *pir*. — Tritta, *trută* sau *păstrav cu negru pătat*. — Tuber, *poame de pământ*. — Turdus, *merlă*. — Turtur, *turturea*. — Tussilago Farfara, *podbeal*.

Vaccinium Myrtilus, *afin*. — Valeriana, *odolan*. — Varascum Thapsus vel Verbascum, *coada vacii*. — Varatrum vel Heleborus albus, *strigoaie*. — Verbascum vide Varascum. — Verbena officinalis, *sporiș*. — Veronica, *vindrilică*. — Vespa, *veaspă*. — Viburnum, *drâmoz*. — Vicia faba, *bob*. — Vinca pervinca, *saștiu*. — Vincetoxicum vide Asclepias. — Viola, *vioară*. — Vipera, *viperă*. — Viscus, *vâsc*. — Vismuthum, *vismut* etc. — Viverra, *veveriță*.

Ungven. Ceti, *unsoare de peaște*. — Upupa epops, *pupăză*. — Urogallus, *urogall*. — Ursus, *urs*. — Urtica urens, *urzicuță*. — Urus, *zimbru*.

Vulpes, *vulpe*. — Vultur, *vultur*.

Zebra, *zebră*. — Zibellina, *zibellină*. — Zincum, *zinc*.

AL. BORZA (Cluj)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Un Rus despre literatura română în anul 1844

Intâmplarea mi-a adus în mână un volum din revista germană „Das Ausland“, (ed. Cotta, Stuttgart und Tübingen) din anul 1844. In numerele 344, 345 și 346 din 9, 10 și 11 Decemvrie se publică, cu titlul „Über den ge-

BDD-A14770 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul“
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:45